

Didžiausia dovana-tai pažintis ir ilga draugystė su Maryte Bedarfaite-Kolarova...

Nors jau ir ruduo...

Žvelgiu į pavasario atvaizdą

Ir šaką pražydusią atmenu.

Ir želia iš pašalo žodis,

Pro šaką, pro tankmę, pro sodą,

Spindėdamas žiedu švelniu,

Ir skleidžia svaiginantį kvapą...

Gal tai ir gyvenimas teka ...?

(A. Vasaitytė)

Visi mes esame turėję įsimintinų pradžių. Kaiko neprisimename - pirmi žingsniai, pirmi žodžiai, o kai kas yra įstrigę atmintin visam laikui – pirmoji diena mokykloje, pirmoji mokytoja, pirmasis koncertas...

Man viena iš tokių įsimintinų dienų – susipažinimas su „Ažuoliukais“ (tada vadinosi Vilniaus VI – oji) muzikos mokykla. Mokykla tą rudenį gyvavo neapsakomai sunkiomis sąlygomis: naujai paskirtos patalpos buvo vis dar remontuojamos, todėl grupinės pamokos vyko senuosiuose Mokytojų namuose - trijose nemažose klasėse, o instrumento pamokas vaikai lankydavo tiesiog mokytojų namuose. Toks „karo stovis“ ne vienam, turbūt būtų įvaręs neviltį, bet tik ne pirmokų mokytojai, su savo berniukais jaukiai įsikūrusiai „akvariume“ (taip buvo vadinama viena iš klasių, turinti stiklo blokelių sieną). Susipažindama su manim ji stipriai, vyriškai paspaudė ranką ir pasakė savo pavardę. Labai greitai pastebėjau, kad niekas jos pavarde nevadindavo tiesiog „mokytoja Marytė“.

Toks mielas, malonybinis kreipinys iškart nuteikė labai pozityviai, o pirmasis išpuolis, kad čia bus griežta, reikli ir „kieta“ mokytoja visiškai pasikeitė. Jau pirmoje pamokoje negalėjau atsistebėti mokytojos „Marytės“ išradingumu, vaikų psichologijos išmanymu ir tiesiog puikiu profesionalumu. Vėliau įsitikinau, kad šiomis žiniomis dosniai dalijosi ne tik su manim, bet su visais besidominčiais vaikų dainavimu. O tąkart sėdėjau „akvariume“ ir savo bloknotelėje vos spėjau rašyti, žymėtis, fiksuoti natomis... Paprašyta paakompanuoti, ir pati tapau aktyvi pamokos dalyvė. Su mokytoja Maryte tuoj pat susidraugavome – ji buvo nepaprastai komunikabili, linksma ir nuoširdi net ir naujai atėjusiam, dar nieko doro nuveikti „Ažuoliuko“ labai nespejusiam žmogui. O „Ažuoliuko“ veikla ji tiesiog gyveno, alsavo – tarsi nieko svarbesnio savo gyvenime būtų neturėjus „Jei kada pasitaikydavo, kad sutapdavo jos šeimos šventė su koku renginiu ar koncertu „Ažuoliuke“, ji visuomet rinkdavosi pastarąjį... Kiek tik leido jėgos, kasmet važiuodavo ir į vasaros stovyklą – repetuodavo su vaikais bei su didžiausiu entuziazmu pati dalyvaudavo visuose smagiuose renginiuose. Pirmuosius metus betarpiškai praleidau mokytojos Marytės globoje, buvau kiekvienoje jos pamokoje ir kaip koncertmeisterė, ir kaip mokinė, kartu su ja įvyko pirmieji koncertai. Po kiekvieno iš jų būtinai aptardavome, kas pavyko, kas dar turės būti geriau. Gana greitai pastebėjau, kad mokytoja subtiliai moka patraukti vaikų dėmesį, rodos, iš paties didžiausio žioplino sugeba „ištraukti“ geriausia, ką jis gali, o berniukai savo mokytoją ne tik gerbia, bet ir myli. Tą patį dėmesį ir šilumą rodė ir mokinukų tėveliai, o mokytoja Marytė mokėjo tai vertinti ir labai artimai su jais bendravo. Rodėsi, kad visa „Ažuoliuko“ bendruomenė jai yra miela ir darni šeima. Ypač ji rūpinosi mumis, savo jaunais kolegomis – nuoširdžiai domėjosi mūsų gyvenimu, studijomis, jautriai reaguodavo į pasitaikančias nesėkmes. Kartu besidarbuojant, pamažu ir pati tapo labai atvira, daug savo nelengvo ir įdomaus gyvenimo paslapčių yra patikėjusi ir man, ką neapsakomai vertinau ir branginau. Mokytoja Marytė, didžiausią dėmesį kreipdama į berniukų balsų ugdymą, visuomet stengėsi lavinti ir jų estetinį skonį – repertuaras būdavo parenkamas toks, kad visi kūrinėliai būtų ne tik naudingi, bet ir labai vertingi menine prasme bei patrauklūs vaikams. Tik „Ažuoliuko“ mažieji anais sovietmečio metais galėjo pasididžiuoti prieš panašaus lygio bendraamžius – namažai puikių dainų dainavo užsienio kalbomis, o čia jau buvo mokytojos Marytės nuopelnas. Visokeriopas estetinis vaikų lavinimas buvo mokytojos prioritetas – kiek galėdama stengėsi meniškai papuošti savo klasės aplinką, (pasitelkusi į pagalbą savo mokinių tėvelius), o ir pati visuomet stengdavosi atrodyti nepriekaištingai – labai skoningai ir dailiai rengėsi. Su mokytoja Maryte daugelį metų tardavausi įvairiausiais klausimais, visuomet rasdama nepaprastai nuoširdžią ir jautrią klausytoją bei patarėją. Iki pat jos paskutiniųjų darbo dienų „Ažuoliuke“ reikalui esant vis pasikonsultuodavau dėl berniukų vokalinių dalykų. Vėliau, jai jau nebedirbant, esu ne kartą tarusis dėl vienos kitos bulgariškos dainelės interpretacijos (nes Bulgarijoje Marytės pragyventieji metai taip ir liko didelė jos širdies dalis). Žavėjau mokytoją, kad iki garbaus amžiaus sugebėjo išlaikyti nepaprastai šviesią, vaikiškai atvirą sielą – mokėjo nuoširdžiai džiaugtis mažiausiais dalykėliais ir pati tuo džiaugsmu dalintis su kitais. Net gyvenimo saulėlydyje, neapsakomai skaudžiai kentėdama dėl dukters Krasimiros ankstyvos mirties, o pati sunkiai pasiligojusi, vis dar sugebėdavo ir pajuokauti, ir domėtis jai tokio brangaus „Ažuoliuko“ gyvenimu. Mokytoja Marytė, įnešusi nepsakomai didelį indėlį į „Ažuoliuko“ aruodą, kaip šviesi žvaigždė spindi virš visų mūsų, o jos dainelės, jos Orfo instrumentai aidi visur, kur tik skamba „Ažuoliuko“ berniukų balsai.

Buvusi mokinė ir daugelio metų bendrakerleivė „Ažuoliuko“ kelyje Eglė Čigriejūtė - Strolienė

Savo Gyvenime sutikau nemažai dorų, gerų, šiltų ir dvasingų Žmonių. Tai mano turtas, tai Likimo dovana. Viena iš šių dovanų ir turbūt pati didžiausia-tai pažintis ir ilga draugystė su Maryte Bedarfaite-Kolarova.

Turėjau didžiulę laimę akompanuoti pagal Marytės Rankas, Širdį ir Akis... Kartu kūrėm, dirbom, svajojom ir džiaugėmės mažaisiais Ažuoliukais 18 metų. Tai lyg ir daug ir tiek mažai...

Marytės Gyvenimo esmė – Meilė Žmonėms. Ji tai skleidė nuolat ir „užkrėsdavo“ bet kurį, kas tik atsidurdavo šalia Jos. Meilė viskam – kas Gera, Gražu ir Tikra...

Retai gali sutikti žmogų, kuri būtų toks kritiškas, reiklus sau ir toks atlaidus ir geranoriškas kitam. Marytė visada džiaugėsi ir žavėjosi savo kolegų, kad ir nedideliais pasiekimais, kai tuo metu pati darė stebuklus su vaikais klasėje, scenoje.

Labai retai Marytėlę mačiau liūdinčią ar pasimetusią dėl kokių nors nesėkmių. Ji tai išgyvendavo savyje. Ir taip dažnai mačiau Jos džiaugsmo ašaras...

Didžiausią savo širdies dalį Marytė skyrė „Ažuoliuko“ Mažyliams. Dažnai Ji sakydavo: „kad iki mažo vaiko reikia ne nusileisti, o pakilti...“ Ten aš Ją pirmąkart ir sutikau. Sunku žodžiais nusakyti tą jausmą, kurį patyriau pirmojoje repeticijoje. Mane taip ramino Marytės žydros akys, šypsena, vaikiško skaidrumo kupinas Jos balsas. Rodos jį girdėjau tik vakar...

Sunku išreikšti žodžiais tai ką jaučiu Marytei. Tai didelis ir gilus, begalinis ir beribis šilumos kupinas jausmas.

Man taip jos trūksta, kai patiriu ką nors gera, gražaus, šilto ar malonaus. Norisi dalintis tuo su Ja...

Marytės Jubiliejaus dieną, kurios Ji nesulaukė, buvo toli nuo gimtųjų namų. Ant stalo puikavosi nuostabių gėlių puokštė. Vėlų vakarą šalia jos uždegiau dvi mažas žvakutes... Jos degė ramiai ramiai, oriai ir kiek išdiziniai.. tai Marytės Sielos liepsna...

Marytė esti visur šalia Mūsų, Ji saugo Mus ir globoja nuo visko, kas netikra ir laikina...

Kiekvieną dieną mintyse lankau savo, Marytę. Ji suteikia man jėgų, vilties ir ryžto...

Ačiū Tau – Maryte...

Jūsų mokinė, draugė ir dukra - Loreta

Marytės Bedarfaitės-Kolarovos

Gyvenimo esmė-Meilė Žmonėms.

Meilė viskam-kas Gera, Gražu ir Tikra...

Kai tari vardą – mokytoja Marytė, iškart užplūsta šilti jausmai, akyse išnyra besišypsantis veidas. O ypač - besišypsančios akys, kokių išties mokytojų tarpe reta.

Dar Hermanas Perelšteinas sakydavo: „Tik du žmonės „Ažuoliuke“ sugeba Gyvenimu džiaugtis taip, kaip džiaugiasi vaikai. Tai pirmoji pianistė Nadežda Dukstulskaitė ir Marytė Bedarfaitė“. Ji dar sakė: „Pavydžiu Šiems Žmonėms begalinio gyvenimo, optimizmo ir gėrio supratimo“. Gėrio, kuriuo dalijasi be taupumo savyje, be jokio išskaičiavimo. O Jis visuomet grįžta su kaupu – mokinių, kolegų, draugų, širdyse ir atminty.

Maryte, visų buvusių „ąžuoliukų“, šimtų mažylių vardu dėkoju už tą šypsena akyse, kurią atmintyje nešiosiu, kol atmintis bus gyva, kol idealios mokytojos, kurią mylėjo visi be išimčių, vardas bus siejamas su Tavimi.

Tavo atmintis pasėta „ąžuoliukų“ balsuose... Ir kol „Ažuoliukas“ bus gyvas, tolei gyvens Šventų Žmonių vardai, vienas kurių TAVO – mokytoja MARYTĖ.

Mokytojas Vytautas Miškinis.
Tavo Vytelis

Miela Mokytoja Maryte,

Kai atėjau dirbti į „Ažuoliuką“ 1979m. rudenį, Tau buvo tiek metų, kiek man dabar. Todėl kreipiuosi į Tave – Tu. Buvai neseniai sugrįžusi iš Bulgarijos. Metai prabėgę saulėtoje šalyje Tau buvo ir „šilti ir šalti“. Taip jau susiklostė gyvenimas, kad grįžai į gimtinę karu su mažaisiais vaikais Krasimyra ir Vencislavu. Atsivežei tik porą lagaminų, teko pradėti gyvenimą iš naujo. Daug pasakojai apie geruosius žmones, kurie laikinai prigludė Tave ir vaikelius, tik pačiais gražiausiais žodžiais minejai „Ažuoliuko“ įkūrėją Hermaną Perelšteiną, kuris pakvietė Tave dirbti su Mažyliais, vėliau padėjo įsigyti būstą, pakvietė dirbti į kuriamą „Ažuoliuko“ muzikos mokyklą. Apie Tavo sunkius laikus sužinojau daug vėliau, o tada...

Pirmą kartą atėjusi į Mažylių choro repeticiją pamačiau nedidelio ūgio, smulkutę, žydrų akių, nuolat besišypsančią Mokytoja. Repeticijos „Ažuoliuke“ Tau buvo didžiausia palaima. Sakydavai: „aš čia pailsiu, viską pamirštu, vaikai, jų pasaulis mane įkvėpia“. Ir iš tiesų, dirbdavai su įkvėpimu, neskaičiuodama valandų, po darbo su vaikais galėdavai dar ilgai apie juos kalbėtis bei dalintis išpūdžiais.

Ypatingą talentą turėjai – mokėjai burti apie save visą „Ažuoliuko“ bendruomenę – berniukus, jų tėvelius ir mokytojus. Tau labai sekėsi mokyti ir „uždegti“ darbui su mažaisiais mus jaunas tik pradedančias mokytojas: MANE, Eglę, Renatą, Editą, Loretą – mūsų buvo gal apie dešimt, sunku dabar ir suskaičiuoti. Nuolat jautėme Tavo palaikymą, jei reikėjo, ir kritikos dozę atsiimdavome. Tu mokei mus ne tik profesinių dalykų, bet ir dirbti kolektyviai, mokei savo pavyzdžiu atidos, pagarbos, draugiškumo ir svarbiausia – meilės vienas kitam. Niekuomet nejautėme amžiaus skirtumo, buvai mums ne tik kolegė, bet ir gera draugė. Ne veltui kartais vietoj „Maryte“ išsprūsdavo „Mamyte“.

Didžiausios pamokos man, manau ir kitiems, buvimas šalia Tavęs, pamokų stebėjimas. Visada Tu man tokia buvai – nuostabi šypsena, žydras ir labai įdėmios akys, dvasios ramybė...

Kiek džiaugsmo berniukams suteikė Tavo magnetinės lėlės, kokie linksmi buvo Tavo pratimėliai mažyliams – juos iki šiol dainuojam „šūū šū šūū ataa taa“- vis pilasi arbata...

Mokytoja, nuo jaunystės mėgai būti scenoje – dainavai solo įvairiuose renginiuose, mėgėjiškuose operų pastatymuose, buvai labai artistiška. Ypatingai atsakingai ruošei Mažyliams koncertams – rūpinaisi, kad jie scenoje būtų gražūs visapusiškai – ir dainomis, ir savo aparanga, kad netrūktų šypsenų ir geros nuotaikos.

„Ažuoliuko“ nesėkmes aptardavai su kolegomis labai tolerantiškai, nieko neįžeisdama, vengei „tuščių“ kalbų. Tavo žodžiai „Ažuoliuką“ reikia labai mylėti“, atrodo paprasti, tačiau visa Tavo veikla apie tai bylojo ir mums buvo pavyzdys.

Ir dar... negaliu neprisiminti linksmų vakarų Tavo namuose, kuriuose buvo jauku ir šilta... Aptardavome buvusius ir būsimus koncertus, kasdienius cepelinų su spirgučių padažu!

Pagarbiai Tavo mokinė Rita Nenėnaitė

